

5.1. ÚCTA K LIDSKÉMU ŽIVOTU

5.1.1. POSVÁTNOST ŽIVOTA A JEHO OBRANA

Cílem dnešního setkání je znovu objevit hodnotu a krásu života jako daru, který dojde naplnění ve věčnosti.

Otázky k zamyšlení

Co je to život?

Nemáš pocit, že se svět Bohu tak úplně nepodařil, vymknul z rukou, zkrátka je „zfušovaný“?

Jakou cenu má pro tebe tvůj život?

Co znamená žít naplno a plnohodnotně?

Nebereme život jako něco vnuceného, co jen nesmíme odmítnout?

„Nezabiješ“ (Ex 20, 13).

„Slyšeli jste, že bylo řečeno předkům: ‚Nezabiješ. Kdo by zabil, propadne soudu.‘ Ale já vám říkám: Každý, kdo se na svého bratra hněvá, propadne soudu“ (Mt 5, 21 – 22).

„Lidský život je posvátný, protože již od počátku zahrnuje stvořitelenskou činnost Boha a stále zůstává ve zvláštním vztahu ke Stvořiteli, svému jedinému cíli. Jen Bůh je pánem života od jeho počátku až k jeho konci. Nikdo a za žádných okolností si nemůže přivlastňovat právo přímo zničit nevinnou lidskou bytost.“

2259

Písmo ve vyprávění o tom, jak Kain zabil Ábela, odhaluje, že již od počátku lidských dějin byl v člověku hněv a žádosťivost jako následky prvotního hříchu. Člověk se stal nepřítelem svého bližního. Bůh prohlašuje tuto bratrovraždu za ničemnost: „Cos to učinil? Slyš, prolitá krev tvého bratra křičí ke mně ze země. Budeš nyní proklet a vyvržen ze země, která rozevřela ústa, aby z tvé ruky přijala krev tvého bratra“ (Gn 4,10-11).

2260

Smlouva Boha a lidstva je protkána připomínkami na božský dar života a na vražedné násilí člověka: „A krev, která vás oživuje, budu vyhledávat. Budu za ni volat k odpovědnosti každé zvíře i člověka ... Kdo prolíje krev člověka, toho krev bude člověkem prolita, neboť člověka Bůh učinil, aby byl obrazem Božím“ (Gn 9,5-6). Starý zákon vždy považoval krev za posvátné znamení života. Tak je třeba učit v každé době.

2261

Písmo upřesňuje zákaz pátého přikázání: „Nepřipustíš, aby byl zabit nevinný a spravedlivý“ (Ex 23,7). Svévolné zabití nevinného přikře odporuje důstojnosti lidské bytosti, „zlatému pravidlu“ a svatosti Stvořitele. Zákon, který zakazuje tuto vraždu, má všeobecnou platnost: zavazuje všechny a každého, vždy a všude.

2262

V horském kázání Pán připomíná přikázání: „Nezabiješ“ (Mt 5,21) a přidává k němu zákaz hněvu, zášti a pomsty. Ba víc: Kristus požaduje od svého učedníka, aby nastavil druhou tvář, aby miloval své nepřátele. On sám se nebránil a Petrovi řekl, aby nechal meč v pochvě.

Posvátnost, důstojnost, hodnota a velikost lidské osobnosti vzniká ve vědomí, že má svobodnou a nesmrtelnou duši. Člověk má proto mezi vším stvořením nejvyšší hodnotu, protože má duši. Zabití zvíře není hříchem, protože zvíře nemá nesmrtelnou duši. Člověk má od chvíle početí vyšší hodnotu než ostatní živí tvorové.

Život člověka je na prvním místě mezi všemi dobry. Je to podmínka a základ veškerého dobra. Tento život nám Bůh svěřilo do naší péče a musíme ho chránit do té doby, dokud si ho Bůh sám nevezme.

Svatý Tomáš Akvinský lidský život považuje za „dobro dané Bohem“. Zde koření nesmírná úcta k člověku, který – když se narodí – bývá slabý a bezbranný. Lidský zárodek je od začátku člověkem. Proto katolická morálka předepisuje lidský život rozvíjet, starat se o jídlo, oděv, bydlení a zakazuje vše, co škodí lidskému zdraví.

V knize Sirachovcově čteme: „Lepší je zdravý a zdatný chudák než boháč trápený neduhy těla. Zdraví a svěžest je lepší než všechno zlato a statné tělo lepší než nezměrný blahobyt. Není lepšího bohatství nad zdraví těla, ani potěšení nad radost srdce. Lepší je smrt než trpký život a věčný odpočinek než trvalá nemoc.“(Sir30,14-17)

2264

Láska k sobě je základní zásadou mravnosti. Je tedy oprávněné prosazovat respektování svého práva na život. Kdo brání svůj život, není vinen vraždou, i když je donucen zasadit útočnickovu smrtelnou ránu: „Jestliže někdo při obraně vlastního života užívá většího násilí, než je nezbytné, je jeho čin nedovolený. Jestliže však reaguje na násilí s přiměřenou umírněností, pak je obrana oprávněná ... A není nutné pro spásu duše, aby se někdo zřekl oprávněné obrany, aby se vyhnul zabití druhých: protože člověk je povinen se víc starat o svůj život než o život druhých.“

Mt16,25 Ježíš se nazývá životem, možnost oběti pro věčný život . 25 Neboť kdo by chtěl zachránit svůj život, ten o něj přijde; kdo však ztratí svůj život pro mne, nalezne jej. 26 Jaký prospěch bude mít člověk, získá-li celý svět, ale svůj život ztratí? A zač získá člověk svůj život zpět? 27 Syn člověka přijde v slávě svého Otce se svými svatými anděly, a tehdy odplatí každému podle jeho jednání. 28 Amen, pravím vám, že někteří z těch, kteří tu stojí, neokusí smrti, dokud nespasí Syna člověka přicházejícího se svým královstvím.“

Encyklika Benedikta XVI O křesťanské naději:

Koho se dotkne láska, začíná tušit, co znamená slovo naděje, s nímž jsme se setkali v obřadu křtu: od víry očekávám „věčný život“ - pravý život, který je cele a neohroženě v celé své plnosti jednoduše životem. Ježíš, který o sobě řekl, že přišel, abychom měli život a měli jej v plnosti a v hojnosti (srov. Jan 10,10), nám také vysvětlil, co znamená „život“: „Věčný život pak je to, že poznají těbe, jediného pravého Boha, a toho, kterého jsi poslal, Ježíše Krista“ (Jan 17,3). Život v pravém smyslu nemáme sami v sobě ani od sebe, nýbrž je vztahem. A život ve svém celku je vztahem k Tomu, který je zdrojem života. Jsme-li ve vztahu k Tomu, který neumírá, který je Život sám a Láska sama, potom jsme v životě. Pak „žijeme“. (Spe salvi čl. 27)

"Když jsi přišel na svět, plakal jsi a všichni se radovali. Žij tak, aby všichni plakali, až jej budeš opouštět."

Život je pro mnohé z nás samozřejmá věc, ale není to tak. Uvědomujeme si vůbec, kolik dětí nedostalo ani šanci na život? Protože nebyly vítány, rodiče nebyli připraveni, zkazilo by jim to budoucí plány, proto se rozhodli dítěte rychle a snadno zbavit, nebo se narodilo dítě nemocné a žilo jen pár hodin.

V našem mladém věku je velmi těžké si uvědomit, že jenom prosté bytí je dar. Mnozí z nás si ho neváží, ba dokonce jím pohrdají. V životě je velmi důležité zdraví. Bohužel pro naši generaci, ale jistě i starší lidé, když byli mladí, nebyli o nic lepší, jsou důležitější jiné hodnoty. Vážíme si více nového mobilu, počítače, oblečení, než toho, že mám dvě ruce, dvě nohy ... Někdy si sami říkáme, proč já musím být tak zdravá, kdybych měla chřipku, nemusela bych do školy, práce...

V životě nezáleží jen na nás, ale hlavně na našem okolí. Když budeme myslet i na ostatní a budeme se snažit být správným člověkem, budeme jim, až jednou odejdeme, chybět. Spousta lidí si myslí, že v dnešní době je kariéra, peníze a úspěch na prvním místě, ale to je omyl. Zapomínají i na ty ostatní velmi důležité věci - udělat svému blízkému radost, vzpomenout si na okolí. Snažit se pomáhat a nebyť lhostejný.

Život není jen o honbě za pomyslným pokladem. Je o kompromisech, které musíme dělat mezi osobním a pracovním životem. Život budeme mít takový, jaký si ho uděláme. A řídme se heslem: Co nechceš, aby ti ostatní činili, nečiň ani ty jim.